

Правління Національного банку України**ПОСТАНОВА**

16 січня 2017 року

м. Київ

№ 5

**Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України**

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 44, 66 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, з метою вдосконалення порядку визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, з урахуванням результатів аналізу розрахунку банками розміру кредитного ризику в тестовому режимі відповідно до вимог Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351, Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351 “Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями” такі зміни:

1) пункт 5 викласти в такій редакції:

“5. Банкам України під час застосування Положення про визначення розміру кредитного ризику дозволити до 01 січня 2019 року:

1) під час розрахунку розміру кредитного ризику за кредитом під інвестиційний проект самостійно обирати порядок визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – юридичної особи з передбачених розділами IV та IV¹ Положення про визначення розміру кредитного ризику;

2) під час розрахунку розміру кредитного ризику не застосовувати норм підпункту 3 пункту 107 розділу X Положення про визначення розміру кредитного ризику;

3) під час виконання вимоги пункту 162 розділу XVII Положення про визначення розміру кредитного ризику не застосовувати ознаку

боржника/контрагента, визначену в підпункті 3 пункту 162 розділу XVII Положення про визначення розміру кредитного ризику;

4) застосовувати згідно з підпунктом 4 пункту 162 розділу XVII Положення про визначення розміру кредитного ризику значення показника “короткострокових та довгострокових зобов’язань до операційного прибутку (збитку) до відрахування амортизації/операційного прибутку (збитку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на кінець останнього звітного періоду” – більше 7 за кредитами, наданими банком до набрання чинності цією постановою”;

2) пункт 6 виключити.

2. Затвердити Зміни до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року № 351, що додаються.

3. Департаменту методології (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України для використання в роботі.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Рожкову К. В.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

В. О. Гонтарева

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
16 січня 2017 року № 5

Зміни до Положення про визначення банками України розміру
кредитного ризику за активними банківськими операціями

1. У розділі I:

1) у пункті 5:

підпункт 4 викласти в такій редакції:

“4) борг за активом – балансова вартість активу, визначена згідно з нормативно-правовими актами Національного банку України (далі – Національний банк) з бухгалтерського обліку, збільшена на суму сформованого за ним резерву, а також збільшена/зменшена на суму дисконту/премії.

Для цінного папера, який оцінюється за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, боргом за активом є балансова вартість такого цінного папера, визначена згідно з нормативно-правовими актами Національного банку з бухгалтерського обліку, збільшена на суму уцінки за таким цінним папером, а також збільшена/зменшена на суму дисконту/премії”;

у підпункті 8 слова “два або більше контрагентів” замінити словами “два або більше контрагентів – юридичних осіб”;

у підпункті 10 цифри “XVII” замінити цифрами “XVIII”;

пункт після підпунктів 13 та 15 доповнити двома новими підпунктами 13¹ та 15¹ такого змісту:

“13¹) інтервальний коефіцієнт покриття боргу за кредитами під інвестиційний проект (Debt-Service Coverage Ratio interval/DSCR_i) – показник, який відображає співвідношення розрахункового (згідно з бізнес-планом) значення чистого грошового потоку юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект за і-тий тримісячний період часу (розраховується ковзним методом за кожний із наступних і-тих тримісячних періодів часу після звітної дати до дати закінчення дії кредитного договору як очікуваний обсяг чистого грошового потоку від операційної діяльності (р. 3195 гр. 4 ф. № 3 або № 3-к прогнозного балансу), збільшений на суму внесків ініціатора

інвестиційного проекту, які згідно з бізнес-планом мають бути використані для обслуговування боргу в і-му періоді), до суми боргу (основна сума боргу та нараховані доходи) боржника за усіма кредитами, отриманими для реалізації цього інвестиційного проекту, яка відповідно до умов кредитних договорів має бути сплачена ним в і-му тримісячному періоді часу. Банк з метою визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект ураховує найнижче зі значень, отриманих за усіма і-тими тримісячними періодами часу”;

“15¹) компанія спеціального призначення (SPE) – юридична особа, що не є пов’язаною з банком особою відповідно до вимог статті 52 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, створена ініціатором або ініціаторами (далі – ініціатор) інвестиційного проекту виключно з метою реалізації цього проекту, діяльність якої відповідає одночасно таким умовам:

фінансової самоокупності;

використання коштів виключно з метою реалізації цього інвестиційного проекту”;

підпункт 20 викласти в такій редакції:

“20) кредит під інвестиційний проект – довгостроковий кредит, цільовим призначенням якого, зокрема є: фінансування спорудження електростанцій, підприємств хімічної, гірничої промисловості, транспортної, телекомунікаційної, природоохоронної інфраструктури, офісних будівель, торгових центрів, багатоквартирних житлових будинків, виробничих та складських приміщень, готелів, та який відповідає одночасно таким умовам:

наданий компанії спеціального призначення (SPE) (далі – юридична особа – боржник за кредитом під інвестиційний проект);

спільне фінансування інвестиційного проекту його ініціатором і банком/банками – учасниками консорціуму;

джерелом погашення кредиту є грошові потоки/очікувані грошові потоки боржника, що генеруються/генеруватимуться внаслідок реалізації інвестиційного проекту;

забезпеченням вимог банку є: першочергове право банку на отримання грошових потоків/очікуваних грошових потоків боржника, що генеруються/генеруватимуться внаслідок реалізації інвестиційного проекту, та набуття у власність активу/об’єкта, що створюється внаслідок реалізації інвестиційного проекту в разі невиконання/неналежного виконання боржником зобов’язань за кредитним договором; отримання банком у заставу активу/об’єкта, створеного внаслідок реалізації інвестиційного проекту (для консорціумного кредитування – пропорційно до частки участі банків – учасників консорціуму в інвестиційному проекті згідно з умовами договору про консорціумне кредитування);

надання кредитних коштів юридичній особі – боржнику за кредитом під інвестиційний проект здійснюється банком поступово (траншами) відповідно до встановленого графіка та фактичного стану реалізації проекту;

термін корисної експлуатації активу/об'єкта, створеного внаслідок реалізації інвестиційного проекту, перевищує термін дії кредитного договору;

банк здійснює контроль за: відповідністю реалізації інвестиційного проекту техніко-економічним, технологічним, дозвільним умовам/вимогам; грошовими потоками юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект; дотриманням установлених договором про надання кредиту під інвестиційний проект значень показників/коефіцієнтів фінансової стійкості юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект. Здійснення банком такого контролю та його періодичність (не рідше ніж раз на квартал) установлені договором про надання кредиту під інвестиційний проект”;

пункт після підпункту 20 доповнити трьома новими підпунктами 20¹ – 20³ такого змісту:

“20¹) кумулятивний коефіцієнт достатності дисконтованих грошових потоків за кредитом під інвестиційний проект (Loan Life Coverage Ratio cumulative/LLCR_c) – показник, який відображає співвідношення наявної вартості попередньо оцінених майбутніх очікуваних грошових потоків юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект за період часу від звітної дати до дати закінчення дії кредитного договору [дорівнює очікуваному обсягу чистого грошового потоку від операційної діяльності (р. 3195 гр. 4 ф. № 3 або № 3-к прогнозного балансу)], та фактичної суми боргу на звітну дату згідно з умовами договору про надання кредиту під інвестиційний проект. Наявна вартість попередньо оцінених майбутніх очікуваних грошових потоків юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект визначається із застосуванням ефективної ставки відсотка, розрахованої під час первісного визнання кредиту під інвестиційний проект (первісної ефективної ставки відсотка) або під час останньої зміни номінальної процентної ставки (у разі плаваючої процентної ставки);

20²) кумулятивний коефіцієнт покриття боргу за кредитами під інвестиційний проект (Debt-Service Coverage Ratio cumulative/DSCR_c) – показник, який відображає співвідношення розрахункового (згідно з бізнес-планом) значення чистого грошового потоку юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект за період часу від звітної дати до дати закінчення дії кредитного договору (дорівнює очікуваному обсягу чистого грошового потоку від операційної діяльності (р. 3195 гр. 4 ф. № 3 або № 3-к прогнозного балансу) до суми боргу (основна сума боргу та нараховані доходи) боржника за усіма кредитами, отриманими для реалізації цього інвестиційного проекту, яка відповідно до умов кредитних договорів має бути сплачена ним у період від звітної дати до дати закінчення дії кредитного договору);

20³) кумулятивний коефіцієнт покриття боргу за нарахованими доходами за кредитами під інвестиційний проект (Interest Coverage Ratio cumulative/ICR_c) – показник, який відображає співвідношення розрахункового (згідно з бізнес-планом) значення чистого грошового потоку юридичної особи – боржника за

кредитом під інвестиційний проект за період часу від звітної дати до дати закінчення дії кредитного договору [дорівнює очікуваному обсягу чистого грошового потоку від операційної діяльності (р. 3195 гр. 4 ф. № 3 або № 3-к прогнозного балансу)] до суми зобов'язань боржника за процентними доходами за усіма кредитами, отриманими для реалізації цього інвестиційного проекту, яка відповідно до умов кредитних договорів має бути сплачена ним у період від звітної дати до дати закінчення дії кредитного договору”;

підпункт 25 виключити;

підпункт 26 доповнити словами “, активи до отримання”;

2) пункт 6 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

“Банки визначають кредитний ризик у валюті, що відповідає валюті активної банківської операції.

Банки визначають величину кредитного ризику за всіма активними банківськими операціями як сукупний розмір кредитного ризику за цими операціями станом на перше число кожного місяця, наступного за звітним, у гривні (з урахуванням кредитного ризику за активними банківськими операціями в іноземній валюті в гривневому еквіваленті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком)”.

2. У розділі II:

1) у пункті 13:

абзац третій підпункту 3 викласти в такій редакції:

“зіставлення розміру боргу боржника/контрагента, валюти та строків погашення боргу з обсягами його діяльності, очікуваними грошовими потоками, що генеруватимуться такою діяльністю, що, зокрема, підтверджується фінансовою звітністю/доходами боржника/контрагента, відповідними статистичними даними. Якщо валюта боргу відрізняється від валюти очікуваних грошових потоків для погашення боргу банк ураховує ризик перерахунку однієї валюти в іншу”;

у підпункті 5:

в абзаці четвертому слово “або” замінити словами “та/або”;

абзац шостий викласти в такій редакції:

“формування висновків про спроможність боржника/контрагента попри наявні фінансові труднощі обслуговувати борг”;

2) пункт 15 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“5) об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ)”;

3) у пункті 16:

підпункт 5 доповнити словами “(далі – цінні папери)”;

у підпункті 6 слова “інвестиції в інші компанії” замінити словами “інші фінансові інвестиції (далі – цінні папери)”;

4) у пункті 18 цифру “X” замінити цифрами “XI”;

5) підпункт 6 пункту 22 виключити;

6) у пункті 27:

підпункт 2 виключити;

у підпункті 3 слово “кредитів” замінити словом “активів”;

7) в абзаці дев'ятому пункту 33 слова “крім наданого в заставу” замінити словами “крім майна, уключеного до розрахунку значення CV”;

8) у пункті 34:

в абзаці першому слова “за активами боржника – юридичної особи, в якому держава”, “використовуючи таку формулу” замінити відповідно словами та цифрою “за активами, боржниками за якими є юридичні особи, у яких держава”, “використовуючи формулу (1) або таку формулу”;

в абзаці третьому цифри “0,45” замінити цифрами “0,3”;

9) у пункті 39 літери “(NPL)” замінити словом “активами”.

3. У розділі III:

1) назву розділу викласти в такій редакції:

“III. Загальні вимоги до визначення кредитного ризику за кредитами на індивідуальній основі”;

2) абзац перший пункту 40 після слів “наданими юридичним особам” доповнити словами “(крім довгострокових кредитів, які надані іншим банкам на умовах субординованого боргу, на які зменшується розмір регулятивного капіталу згідно з вимогами Інструкції № 368)”.

4. У розділі IV:

1) назву розділу викласти в такій редакції:

“IV. Порядок визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – юридичної особи (крім банку, бюджетної установи та юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект)”;

2) підпункт 4 пункту 48 доповнити словами “/комбінованої фінансової звітності групи, складеної банком відповідно до розробленого ним порядку, який має ґрунтуватися на економічній сутності операцій”;

3) пункт 55 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

“Банк для розрахунку інтегрального показника фінансового стану боржника – юридичної особи, що є резидентом, може використовувати фінансову звітність боржника, що розміщена на його офіційному сайті або в загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних

паперів та фондового ринку, або опублікована в одному з офіційних друкованих видань Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Банк для розрахунку інтегрального показника фінансового стану боржника – юридичної особи, що є нерезидентом, може використовувати фінансову звітність боржника, що розміщена на його офіційному сайті або в інших відкритих офіційних джерелах”;

4) у пункті 56 слова та цифру “значення питомої ваги доходу”, “у додатку 3” замінити відповідно словами та цифрою “значення питомої ваги доходу (виручки)”, “у додатку 7”;

5) підпункт 5 пункту 59 виключити;

б) друге речення абзацу третього пункту 61 замінити двома новими реченнями такого змісту:

“Банк визначає вид економічної діяльності групи юридичних осіб під спільним контролем згідно з ДК009:2010 на підставі даних консолідованої/комбінованої річної фінансової звітності групи виходячи з максимального значення питомої ваги доходу (виручки) від певного виду діяльності в загальному обсязі чистого доходу (виручки) групи, отриманого від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), з урахуванням вимог, визначених у додатку 7 до цього Положення. Банк визначає вид економічної діяльності групи юридичних осіб під спільним контролем, материнською компанією/контролером якої є нерезидент, та щодо якої в банку немає інформації про максимальне значення питомої ваги доходу (виручки) від певного виду діяльності в загальному обсязі чистого доходу (виручки) групи, отриманого від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), таким самим, що і вид економічної діяльності боржника – юридичної особи, що є учасником цієї групи”;

7) підпункт 3 пункту 63 викласти в такій редакції:

“3) борг боржника – юридичної особи в повній сумі забезпечено:

безумовною та безвідкличною гарантією/фінансовою порукою материнської компанії/контролера та учасника групи юридичних осіб під спільним контролем, фінансова звітність якого свідчить, що він генерує грошові потоки групи або володіє/розпоряджається активами групи (якщо він не є материнською компанією/контролером), наданою безпосередньо на користь банку. Борг боржника може бути забезпечений фінансовою порукою, якщо гарантія не може бути надана материнською компанією/контролером/учасником групи юридичних осіб під спільним контролем виходячи з вимог законодавства країни її/його місцезнаходження, або

безвідкличним резервним акредитивом, що виконує функцію фінансової гарантії, випущеним банком, що має інвестиційний кредитний рейтинг згідно з міжнародною шкалою, підтверджений агентством (компанією) Standard&Poor’s, або аналогічний рейтинг інших провідних світових рейтингових агентств (компаній), визначених цим Положенням, на замовлення

материнської компанії/контролера/учасника групи юридичних осіб під спільним контролем.

Банк має сформоване судження про відповідність такої гарантії/поруки/резервного акредитива вимогам законодавства країни місцезнаходження учасника групи, який узяв на себе зобов'язання щодо відповідальності за невиконання зобов'язань боржника, про відсутність будь-яких юридичних обмежень щодо виконання взятого зобов'язання та про спроможність, у тому числі фінансову, гаранта/поручителя/банку, що випустив резервний акредитив, виконати надане зобов'язання”;

8) пункт 65 виключити;

9) в абзаці першому пункту 67 слова “коефіцієнт покриття боргу,” виключити.

5. Положення доповнити новим розділом IV¹ такого змісту:

“IV¹. Порядок визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект

67¹. Банк з метою визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект визначає клас такого боржника згідно з додатком 10 до цього Положення на підставі критеріїв щодо:

1) фінансової стійкості юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект;

2) умов, що впливають/можуть вплинути на реалізацію інвестиційного проекту;

3) характеристик інвестиційного проекту;

4) характеристик ініціатора інвестиційного проекту;

5) умов, що забезпечують реалізацію інвестиційного проекту.

67². Банк під час визначення класу юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект на підставі критеріїв, установлених в додатку 10 до цього Положення, ураховує:

1) кількісні показники фінансової стійкості (DSCR_i, DSCR_c, ICR_c, LLCR_c та Чкк) – у повному обсязі;

2) інші критерії оцінки та їх характеристики – в обсязі не менше ніж 70% від устанавленого переліку.

67³. Банк коригує визначений на підставі оцінки фінансового стану клас юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект відповідно до вимог пункту 22 розділу II цього Положення, у тому числі:

1) своєчасної сплати боргу боржником – на підставі вимог підпункту 1 пункту 59 розділу IV цього Положення;

2) належності боржника до групи юридичних осіб під спільним контролем/групи пов'язаних контрагентів – згідно з вимогами пунктів 61 – 64 розділу IV цього Положення;

3) ознак, що свідчать про високий кредитний ризик боржника/контрагента, – згідно з розділом XVII цього Положення;

4) вимог щодо визнання/припинення визнання банком дефолту боржника/контрагента – згідно з розділом XVIII цього Положення.

67⁴. Банк визначає значення коефіцієнта ймовірності дефолту юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект виходячи зі скоригованого класу боржника згідно з таблицею 9 додатка 9 до цього Положення.

67⁵. Банк під час визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект у межах установленого діапазону відповідно до вимог пунктів 29 – 31 розділу II цього Положення та згідно з методикою банку щодо визначення значення PD також ураховує: результати аналізу ефективності бізнес-плану реалізації інвестиційного проекту та моніторингу стану виконання основних етапів реалізації проекту; спроможність боржника ефективно продовжити/завершити реалізацію такого проекту та досягти запланованих результатів; визначені банком усі ризики, що можуть виникнути впродовж строку користування кредитом, та інші події та обставини, що можуть негативно впливати на виконання боржником своїх зобов'язань.

Порядок урахування впливу такої інформації в межах передбаченого цим Положенням діапазону банк визначає у внутрішньобанківському положенні”.

6. У розділі V:

1) у підпункті 4 пункту 71 слова “податкової декларації” виключити;

2) в абзаці другому пункту 74 слова “кредитного ризику”, “у внутрішньобанківських положеннях” замінити відповідно словами “фінансового стану”, “у внутрішньобанківському положенні”;

3) підпункт 4 пункту 79 виключити.

7. У розділі VI:

1) підпункт 1 пункту 82 виключити;

2) пункт 85 викласти в такій редакції:

“85. Банк визначає клас банку-боржника на підставі результатів оцінки його фінансового стану відповідно до наведених характеристик, у тому числі з урахуванням фактора своєчасності сплати боргу:

1) клас 1 – фінансовий стан упродовж останніх шести місяців поспіль високий; динаміка абсолютних і відносних показників фінансової звітності є стабільно позитивною; висновок аудиторського звіту – безумовно позитивний; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує трьох днів; банк-боржник (нерезидент) має кредитний рейтинг не нижчий, ніж “А-” згідно з міжнародною шкалою, підтверджений агентством (компанією) Standard&Poor’s, або аналогічний рейтинг інших провідних світових рейтингових агентств (компаній), визначених цим Положенням;

2) клас 2 – фінансовий стан упродовж останніх шести місяців поспіль добрий; динаміка абсолютних і відносних показників фінансової звітності є переважно позитивною; висновок аудиторського звіту – безумовно позитивний або умовно позитивний; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує семи днів; банк-боржник (нерезидент) має кредитний рейтинг не нижчий, ніж “BBB-” згідно з міжнародною шкалою, підтверджений агентством (компанією) Standard&Poor’s, або аналогічний рейтинг інших провідних світових рейтингових агентств (компаній), визначених цим Положенням;

3) клас 3 – фінансовий стан упродовж останніх шести місяців поспіль задовільний; динаміка абсолютних і відносних показників фінансової звітності є різноспрямованою; висновок аудиторського звіту – умовно позитивний; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує 15 днів; банк-боржник (нерезидент) має кредитний рейтинг не нижчий, ніж “B-” згідно з міжнародною шкалою, підтверджений агентством (компанією) Standard&Poor’s, або аналогічний рейтинг інших провідних світових рейтингових агентств (компаній), визначених цим Положенням;

4) клас 4 – фінансовий стан упродовж останніх шести місяців поспіль незадовільний; абсолютні і відносні показники фінансової звітності мають негативну динаміку; висновок аудиторського звіту – умовно позитивний; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує 30 днів; наявні випадки невиконання в строк розрахункових документів з вини банку; банк-боржник (нерезидент) має кредитний рейтинг не нижчий, ніж “C” згідно з міжнародною шкалою, підтверджений агентством (компанією) Standard&Poor’s, або аналогічний рейтинг інших провідних світових рейтингових агентств (компаній), визначених цим Положенням;

5) клас 5 – фінансовий стан упродовж останніх шести місяців поспіль критичний; абсолютні та відносні показники фінансової звітності мають стабільно негативну динаміку; висновок аудиторського звіту – негативний або його немає (крім банку зі строком діяльності менше ніж один рік); кількість календарних днів прострочення погашення боргу становить більше 30 днів; наявні розрахункові документи не виконані в строк з вини банку; банк-боржник (нерезидент) має кредитний рейтинг нижчий, ніж “С” згідно з міжнародною шкалою, підтверджений агентством (компанією) Standard&Poog’s, або аналогічний рейтинг інших провідних світових рейтингових агентств (компаній), визначених цим Положенням, або такого рейтингу в боржника (нерезидента) немає”;

3) підпункт 4 пункту 88 виключити.

8. У розділі VII:

1) у підпункті 5 пункту 94 цифри “50” замінити цифрами “60”;

2) підпункт 3 пункту 96 виключити.

9. У розділі IX:

1) абзац перший пункту 102 викласти в такій редакції:

“102. Банк здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за наданими фінансовими зобов’язаннями на індивідуальній основі. Банк здійснює оцінку кредитного ризику за наданими фінансовими зобов’язаннями, які обліковуються за позабалансовими рахунками таких груп.”;

2) пункт 103 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“3) операціями за активами до отримання за умовами “спот”, форвардними, опціонними та ф’ючерсними контрактами, за якими в банку відповідно до умов договору немає зобов’язання здійснити передоплату та передбачено право відмовитися від виконання зобов’язання, у тому числі шляхом зарахування зустрічних вимог”;

3) у пункті 104 слова “(з урахуванням амортизації)” виключити;

4) у пункті 105 слова “(боржник – юридична особа, боржник – фізична особа, боржник-банк, боржник – бюджетна установа)” замінити словами “(боржник – юридична особа, боржник – фізична особа, банк-боржник, боржник – бюджетна установа, юридична особа – боржник за кредитом під інвестиційний проект)”;

5) підпункт 3 пункту 106 виключити.

10. У розділі X:

1) у пункті 107:

у другому реченні абзацу п'ятого підпункту 1 слова “(за винятком обмежень, передбачених Законом України “Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого в забезпечення кредитів в іноземній валюті” та законом України щодо фінансової реструктуризації)” замінити словами та цифрами “(за винятком обмежень, передбачених Законами України “Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті”, “Про фінансову реструктуризацію” та “Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції” у частині застави, що розташована на території районів та міст обласного значення, не включених до переліку, що доводиться Національним банком до відома банків згідно з пунктом 3 постанови Правління Національного банку України від 06 серпня 2014 року № 466 “Про призупинення здійснення фінансових операцій”);”;

у підпункті 2:

абзац другий викласти в такій редакції:

“Переоцінка вартості застави має здійснюватися банком на регулярній основі, зокрема: нерухомого майна, об'єктів у формі цілісного майнового комплексу, земельних ділянок, транспортних засобів та устаткування – не рідше одного разу на дванадцять місяців; товарів в обороті або в переробці та біологічних активів – не рідше одного разу на місяць; іншого майна/майнових прав (крім майнових прав на грошові кошти) – не рідше одного разу на шість місяців”;

в абзаці шостому слова “нерухомого майна та/або транспортних засобів, та/або об'єктів у формі цілісного майнового комплексу, та/або устаткування, та/або біологічних активів, товарів в обороті або в переробці” замінити словами “нерухомого майна, об'єктів у формі цілісного майнового комплексу, земельних ділянок, транспортних засобів, устаткування, майнових прав (крім майнових прав на грошові кошти), товарів в обороті або в переробці, біологічних активів”;

в абзаці сьомому слова “нерухомого майна та/або транспортних засобів, та/або устаткування” замінити словами “нерухомого майна, земельних ділянок, транспортних засобів, устаткування, майнових прав (крім майнових прав на грошові кошти)”;

абзац перший підпункту 4 викласти в такій редакції:

“4) принцип наявності. Передбачає здійснення банком/аутсорсером перевірки наявності та стану майна, отриманого в заставу, на регулярній основі. Документами, що засвідчують факт контролю, є: акт, засвідчений працівником банку/аутсорсером та заставодавцем, або договір страхування майна, умовами якого встановлено, що банк-заставодержатель виконує функції страхового посередника між страховою компанією та заставодавцем, і підписання якого сторонами договору засвідчує проведення банком перевірки наявності та стану заставленого майна. Період від дати останньої перевірки до дати визначення розміру кредитного ризику не може перевищувати: для нерухомого майна, об'єктів у формі цілісного майнового комплексу, земельних ділянок,

транспортних засобів та устаткування – дванадцять місяців; для товарів в обороті або в переробці та біологічних активів – не більше одного місяця; для іншого майна/майнових прав (крім майнових прав на грошові кошти) – шість місяців”;

2) пункт 112 викласти в такій редакції:

“112. Банк під час розрахунку розміру кредитного ризику приймає вартість забезпечення у вигляді грошового покриття, що розміщене в банку-кредиторі, у розмірі незнижувального залишку, установленого умовами договору та підтвердженого фактичним рівнем залишку коштів на рахунку”;

3) у пункті 113:

у підпункті 1 слово “дії” замінити словом “погашення”;

у підпункті 5 слова “, що перебувають у власності/в оренді банку,” виключити;

у підпункті 6:

у першому реченні абзацу першого слово “одноосібно” замінити словом “належний”;

абзац другий виключити;

4) у пункті 114 слова та цифри “відповідає найменшому денному залишку за останні 90 календарних днів поспіль, які передують звітній даті” замінити словами “відповідає середньомісячному залишку за останні три календарних місяці поспіль, які передують звітній даті, але не більше, ніж вартість, визначена в договорі застави”;

5) у підпункті 3 пункту 115:

у першому реченні абзацу першого слово “одноосібно” замінити словом “належний”;

абзац другий виключити;

6) у пункті 116 слова та цифри “відповідає найменшому денному залишку за останні 90 календарних днів поспіль, які передують звітній даті” замінити словами “відповідає середньомісячному залишку за останні три календарних місяці поспіль, які передують звітній даті, але не більше, ніж вартість, визначена в договорі застави”;

7) у пункті 120 літери “(NPL)” виключити.

11. У розділі XI:

1) назву розділу після слова “боржника” доповнити словом “/контрагента”;

2) у пункті 122 слова “може об’єднувати”, “розраховувати” замінити відповідно словами “об’єднує”, “розраховує”;

3) пункт 123 викласти в такій редакції:

“123. Такими характеристиками, зокрема, є:

1) спрямованість [кредит, наданий боржнику – фізичній особі або боржнику – юридичній особі (крім боржника – ОСББ), кредит, наданий боржнику – ОСББ; фінансова дебіторська заборгованість];

2) вид продукту (зокрема, споживчі кредити; іпотечні кредити; кредити на придбання транспортних засобів; кредити, надані юридичним особам, у тому числі ОСББ; інші кредити, що відповідають умовам однорідності для включення до відповідної групи; фінансова дебіторська заборгованість);

3) дрібність (загальна сума боргу за кредитами одного боржника, включеними до будь-якої групи, не може перевищувати 0,2 відсотка від загальної суми боргу за відповідною групою), яка застосовується одноразово (без циклічності) до кредитів, які об'єднуються в:

групи кредитів, наданих боржникам – юридичним особам (крім боржників – ОСББ);

групи кредитів, наданих боржникам – фізичним особам, заставою за якими є предмети іпотеки;

групи кредитів, наданих боржникам – фізичним особам, заставою за якими є придбані транспортні засоби;

групи кредитів, наданих боржникам – фізичним особам, заставою за якими є інші види застави;

4) суттєвість розміру індивідуальних вимог (максимальна сума боргу за кількома кредитами одного боржника/контрагента, включеними до групи, не може перевищувати встановлену цим Положенням для відповідної групи граничну суму);

5) періодичність та обсяг сплати боргу боржником, визначені умовами договору про надання кредиту (щомісяця або щокварталу в обсязі, що є не меншим, ніж обсяг доходів, що визнаватимуться банком згідно з нормативно-правовими актами Національного банку з бухгалтерського обліку)”;

4) пункти 125 – 127 викласти в такій редакції:

“125. Банк за групами фінансової дебіторської заборгованості визначає клас контрагентів, ґрунтуючись на своєчасності погашення боргу (залежно від кількості календарних днів прострочення погашення боргу).

126. Банк за групами фінансової дебіторської заборгованості визначає значення коефіцієнта:

1) ймовірності дефолту (PD) контрагентів – на підставі визначеного класу згідно з таблицею 8 додатка 9 до цього Положення;

2) втрат у разі дефолту (LGD), що дорівнює “1”.

127. Банк об’єднує в групи кредити, надані боржникам – фізичним особам, за якими загальна сума боргу за кожного боржника не перевищує 2 000 тис. грн., або еквівалент цієї суми в іноземній валюті, визначений за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком на дату оцінки кредитного ризику (далі – група кредитів фізичних осіб), які є одночасно однорідними за видом застави (кредити, заставою за якими є предмети іпотеки, що відповідають критеріям прийнятності, визначеним у розділі X цього Положення; кредити, заставою за якими є придбані транспортні засоби, що відповідають критеріям прийнятності, визначеним у розділі X цього Положення; кредити, заставою за якими є інші види застави, що відповідають критеріям прийнятності, визначеним у розділі X цього Положення; кредити, застави за якими немає або вона не відповідає критеріям прийнятності, визначеним у розділі X цього Положення)”;

5) розділ доповнити новим пунктом 127¹ такого змісту:

“127¹. Банк визначає клас боржника за кредитами, уключеними до груп кредитів фізичних осіб, ґрунтуючись на своєчасності погашення боргу (залежно від кількості календарних днів прострочення погашення боргу)”;

6) пункти 128 та 129 викласти в такій редакції:

“128. Банк за кредитами, уключеними до груп кредитів фізичних осіб, визначає значення коефіцієнта:

1) ймовірності дефолту (PD) боржників – на підставі визначеного класу згідно з таблицею 6 додатка 9 до цього Положення;

2) втрат у разі дефолту (LGD) – залежно від рівня покриття боргу вартістю предмета застави згідно з таблицею 6 додатка 9 до цього Положення.

129. Банк об’єднує в групи кредити, надані боржнику – юридичній особі, загальна сума боргу за якими не перевищує 2 000 тис. грн., або еквівалент цієї суми в іноземній валюті, визначений за офіційним валютним курсом, установленим Національним банком на дату оцінки кредитного ризику (далі – група кредитів юридичних осіб), які є одночасно однорідними за:

1) видом застави (кредити, забезпечені заставою, що відповідає критеріям прийнятності, визначеним у розділі X цього Положення; кредити, застави за якими немає або вона не відповідає критеріям прийнятності, визначеним у розділі X цього Положення);

2) своєчасністю погашення боргу (кількість календарних днів прострочення боргу не перевищує 30 календарних днів)”;

7) розділ після пункту 129 доповнити новим пунктом 129¹ такого змісту:

“129¹. Банк об’єднує в групи кредити, надані боржнику – ОСББ, загальна сума боргу за якими не перевищує 250 тис. грн. (далі – група кредитів ОСББ), які є одночасно однорідними за:

1) видом застави (кредити, забезпечені заставою, що відповідає критеріям прийнятності, визначеним у розділі X цього Положення; кредити, застави за якими немає або вона не відповідає критеріям прийнятності, визначеним у розділі X цього Положення);

2) своєчасністю погашення боргу (кількість календарних днів прострочення боргу не перевищує 30 календарних днів)”;

8) пункти 130 – 132 викласти в такій редакції:

“130. Банк за кредитами, уключеними до груп кредитів юридичних осіб та до груп кредитів ОСББ, визначає клас 1 таких боржників.

131. Банк за кредитами, уключеними до груп кредитів юридичних осіб та до груп кредитів ОСББ, визначає значення коефіцієнта:

1) ймовірності дефолту (PD) таких боржників – згідно з таблицею 7 додатка 9 до цього Положення;

2) втрат у разі дефолту (LGD) – залежно від рівня покриття боргу вартістю предмета застави згідно з таблицею 7 додатка 9 до цього Положення.

132. Банк не включає до:

1) груп кредитів юридичних осіб та до груп кредитів ОСББ – кредит, наданий боржнику, щодо якого настала подія дефолту, визначена в розділі XVIII цього Положення;

2) груп кредитів юридичних осіб, груп кредитів ОСББ та груп кредитів фізичних осіб – кредит, за яким умовами договору про надання кредиту передбачено, що періодичність та/або обсяг сплати боргу боржником є рідшими, ніж щомісяця або щокварталу та/або в обсязі меншому, ніж обсяг доходів, що визнаватимуться банком згідно з нормативно-правовими актами Національного банку з бухгалтерського обліку”.

12. Підпункт 4 пункту 135 розділу XII виключити.

13. У розділі XIII:

1) абзац перший пункту 139 викласти в такій редакції:

“139. Банк здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за дебіторською заборгованістю на індивідуальній основі або груповій основі. Банк здійснює оцінку кредитного ризику за дебіторською заборгованістю, яка обліковується за балансовими рахунками таких груп.”;

2) у пункті 144 слова “фінансовою дебіторською заборгованістю, яка не відповідає”, “цього Положення” замінити відповідно словами та цифрою “фінансовою дебіторською заборгованістю, строк погашення якої не перевищує трьох місяців, та яка не відповідає”, “цього Положення, застосовуючи формулу (1)”.

14. У розділі XV:

1) у назві розділу слова “та інвестиціями в інші компанії” виключити;

2) абзац перший пункту 150 викласти в такій редакції:

“150. Банк здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за цінними паперами на індивідуальній основі. Банк здійснює оцінку кредитного ризику за цінними паперами, класифікованими до відповідних портфелів, крім цінних паперів, на які зменшується розмір регулятивного капіталу згідно з вимогами Інструкції № 368, які обліковуються за балансовими рахунками таких груп.”.

15. Підпункт 5 пункту 156 розділу XVI виключити.

16. У розділі XVII:

1) у пункті 161:

в абзаці першому слова та цифри “не вище 5 (для боржників – юридичних осіб)/3 (для інших боржників)” замінити словами та цифрами “не вище 5 (для боржників – юридичних осіб, крім банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект)/3 (для інших боржників)”;

в абзаці першому підпункту 3 слова “належності боржника до” замінити словами “належності боржника/контрагента до”;

2) у пункті 162:

в абзаці першому слова та цифри “не вище 8 (для боржників – юридичних осіб)/4 (для інших боржників)” замінити словами та цифрами “не вище 8 (для боржників – юридичних осіб, крім банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект)/4 (для інших боржників)”;

в абзаці першому підпункту 2 слова “належності боржника до” замінити словами “належності боржника/контрагента до”;

в абзаці четвертому підпункту 4 слова та цифру “у виносці 1” замінити словами та цифрою “у виносці 4”;

у підпункті 5 слова “за яким кількість трансакцій (крім нарахування доходів)” замінити словами “кількість трансакцій (крім нарахування доходів) за яким”;

3) пункт 163 викласти в такій редакції:

“163. Банк визначає клас банка-боржника/контрагента не вище 4 за коштами, розміщеними на кореспондентських рахунках в інших банках, які є знерухомленими/обтяженими”.

17. У розділі XVIII:

1) у пункті 165:

у підпунктах 10, 11 та 12 слова “/часткою активу” виключити;

у підпункті 17:

в абзаці четвертому слова “вимогам Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” замінити словами “вимогам Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”/вимогам законодавства країни місцезнаходження боржника-нерезидента”;

абзац п’ятий викласти в такій редакції:

“фінансова звітність, надана боржником, має негативний висновок аудитора/не має висновку аудитора у зв’язку з відмовою аудитора від висловлення думки щодо фінансової звітності боржника”;

пункт доповнити трьома новими підпунктами такого змісту:

“19) значення хоча б одного з кількісних показників фінансової стійкості (коефіцієнти $DSCR_i$, $DSCR_c$, ICR_c , $LLCR_c$) юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект є меншим 1;

20) значення кількісного показника фінансової стійкості (коефіцієнт $Чкк$) юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект є більшим, ніж 90%;

21) критерії оцінки класу юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект та їх характеристики, крім визначених у підпунктах 19 та 20 пункту 165 розділу XVII цього Положення кількісних показників фінансової стійкості ($DSCR_i$, $DSCR_c$, ICR_c , $LLCR_c$ та $Чкк$), ураховані в обсязі меншому, ніж 70% від переліку, встановленого в додатку 10 до цього Положення”;

2) у пункті 166:

в абзаці другому підпункту 2 слова та цифру “не вище 8, та/або” замінити словами та цифрами “не вище 8 (для боржників – юридичних осіб, крім банків, бюджетних установ та юридичних осіб – боржників за кредитом під інвестиційний проект)/4 (для інших боржників), та/або”;

у підпункті 3 літери “(NPL)” замінити словом “активів”.

18. У додатку 2 до Положення:

1) у пункті 1 слова “містити такі дані, згруповані хронологічно за визначеними нижче розділами” замінити словами “містити дані, зазначені нижче”;

2) у підпункті 6 пункту 4 слова “(акти, довідки, матеріали перевірок)” замінити словами та цифрами “(акти, довідки, договори страхування майна, що відповідають умовам, визначеним у підпункті 4 пункту 107 розділу X цього Положення, матеріали перевірок)”;

3) у назві таблиці підпункту 5 пункту 8 слова “лінією станом на” замінити словами “лінією, що оцінюється на індивідуальній основі, станом на”.

19. У колонках 8 – 10 рядка 9 таблиці додатка 3 до Положення слова “Операції з векселями незалежно від строку погашення боргу” замінити словами “Операції з векселями, за якими не визначено строк погашення боргу”.

20. У додатку 5 до Положення:

1) у колонці 3 рядка 5 таблиці слова “ф’ючерсними контрактами, за якими банк має зобов’язання здійснити передоплату” замінити словами та цифрами “ф’ючерсними контрактами, які не відповідають вимогам, визначеним у підпункті 3 пункту 103 розділу IX цього Положення”;

2) у колонці 3 рядка 6 таблиці слова “на умовах “spot”, за якими банк має зобов’язання першим здійснити розміщення коштів” замінити словами та цифрами “на умовах “spot”, які не відповідають вимогам, визначеним у підпункті 3 пункту 103 розділу IX цього Положення”;

3) у колонці 4 таблиці:

у рядках 1 – 7 цифри “100%” замінити цифрами “1,0”;

у рядках 8, 9 цифри “50%” замінити цифрами “0,5”;

у рядках 10, 11 цифри “20%” замінити цифрами “0,2”;

у рядку 12 цифру “0%” замінити цифрою “0”.

21. У додатку 7 до Положення:

1) пункт 2 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Якщо дані колонки 2000 форми № 2 “Звіт про фінансові результати або форм № 2-м (№ 2-мс) “Звіт про фінансові результати” містять нульове значення, то банк для розрахунку інтегрального показника боржника – юридичної особи використовує модель розрахунку № 4 “Інші: секції D, E, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U”;

2) у пункті 3:

у таблиці 1:

у назві колонок 6 та 7 літери “(K_i min)”, “(K_i max)” замінити відповідно літерами та знаками “(K_i min ≥)”, “(K_i max <)”;

колонку 3 рядка 2 викласти в такій редакції:

“ $Z = 1,884 + 0,240 \cdot X_{11} + 0,288 \cdot X_4 + 0,557 \cdot X_{15} + 0,335 \cdot X_2 + 0,678 \cdot X_{13} + 0,457 \cdot X_7 + 0,342 \cdot X_1 + 0,203 \cdot X_3$ ”;

у назві колонок 6 та 7 таблиці 2 літери “(МК_i min)”, “(МК_i max)” замінити відповідно літерами та знаками “(МК_i min ≥)”, “(МК_i max <)”;

3) пункт 6 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Якщо під час розрахунку фінансового показника К12 хоча б один із знаменників дорівнює нулю, то під час розрахунку інтегрального показника береться найменше значення показника зі значень, установлених для фінансового показника”;

4) в абзаці четвертому підпункту 1 пункту 9 слово “або” замінити словом “та”;

5) таблиці 4 та 5 пункту 13 викласти в такій редакції:

Визначення класу боржника – юридичної особи
для великого або середнього підприємства за інтегральним показником

№ з/п	Види економічної діяльності	Діапазони значень інтегрального показника за класами									
		Значення	клас 1	клас 2	клас 3	клас 4	клас 5	клас 6	клас 7	клас 8	клас 9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство: секція А	Більше або дорівнює	+4,65	+4,09	+3,52	+2,95	+2,39	+1,82	+1,26	+0,69	
2		Менше ніж		+4,65	+4,09	+3,52	+2,95	+2,39	+1,82	+1,26	+0,69
3	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів, переробна промисловість, будівництво: секції В, С, F	Більше або дорівнює	+4,31	+3,61	+2,91	+2,22	+1,52	+0,82	+0,12	-0,58	
4		Менше ніж		+4,31	+3,61	+2,91	+2,22	+1,52	+0,82	+0,12	-0,58
5	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів: секція G	Більше або дорівнює	+4,25	+3,68	+3,11	+2,54	+1,97	+1,39	+0,82	+0,25	
6		Менше ніж		+4,25	+3,68	+3,11	+2,54	+1,97	+1,39	+0,82	+0,25
7	Інші: секції D, E, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U	Більше або дорівнює	+4,48	+3,85	+3,21	+2,58	+1,95	+1,31	+0,68	+0,04	
8		Менше ніж		+4,48	+3,85	+3,21	+2,58	+1,95	+1,31	+0,68	+0,04

Визначення класу боржника – юридичної особи для малого підприємства за інтегральним показником

№ з/п	Види економічної діяльності	Діапазони значень інтегрального показника за класами									
		Значення	клас 1	клас 2	клас 3	клас 4	клас 5	клас 6	клас 7	клас 8	клас 9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство: секція А	Більше або дорівнює	+5,94	+5,05	+4,17	+3,29	+2,41	+1,52	+0,64	-0,24	
2		Менше ніж		+5,94	+5,05	+4,17	+3,29	+2,41	+1,52	+0,64	-0,24
3	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів, переробна промисловість, будівництво: секції В, С, F	Більше або дорівнює	+3,84	+3,36	+2,88	+2,40	+1,92	+1,44	+0,96	+0,48	
4		Менше ніж		+3,84	+3,36	+2,88	+2,40	+1,92	+1,44	+0,96	+0,48
5	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів: секція G	Більше або дорівнює	+4,39	+3,83	+3,27	+2,71	+2,16	+1,60	+1,04	+0,49	
6		Менше ніж		+4,39	+3,83	+3,27	+2,71	+2,16	+1,60	+1,04	+0,49
7	Інші: секції D, E, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U	Більше або дорівнює	+4,23	+3,71	+3,19	+2,67	+2,15	+1,63	+1,12	+0,60	
8		Менше ніж		+4,23	+3,71	+3,19	+2,67	+2,15	+1,63	+1,12	+0,60

22. У додатку 9 до Положення:

1) у таблиці 6:

у назві таблиці слова та цифри “боржників – фізичних осіб за групами кредитів до 2 000 тис. грн.” замінити словами “боржників за групами кредитів боржників – фізичних осіб”;

у назві колонок 6, 7 знак “≤” замінити знаком “<”;

у назві колонок 8, 9 цифри “40%” замінити цифрами “39%”;

у назві колонок 10, 11 цифри “60%” замінити цифрами “59%”;

у назві колонок 12, 13 цифри “80%” замінити цифрами “79%”;

у назві колонок 14, 15 знак та цифри “≤ 100%” замінити словами та цифрами “від 80% до 99%”;

2) у таблиці 7:

у назві таблиці слова та цифри “боржників за групами кредитів боржників – юридичних осіб до 2 000 тис. грн.” замінити словами “боржників за групами кредитів боржників – юридичних осіб (крім банків та бюджетних установ)”;

у назві колонок 6, 7 знак “≤” замінити знаком “<”;

у назві колонок 8, 9 цифри “40%” замінити цифрами “39%”;

у назві колонок 10, 11 цифри “60%” замінити цифрами “59%”;

у назві колонок 12, 13 цифри “80%” замінити цифрами “79%”;

у назві колонок 14, 15 цифри “100%” замінити цифрами “99%”;

3) додаток доповнити новою таблицею 9 такого змісту:

“Продовження додатка 9

Таблиця 9

Діапазони значень коефіцієнта PD юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект

№ з/п	Клас юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект	Діапазони значень коефіцієнтів PD
1	2	3
1	1	0,07 – 0,17
2	2	0,18 – 0,32
3	3	0,33 – 0,59
4	4	0,60 – 0,99
5	5	1,0

”.

23. Положення доповнити новим додатком 10 такого змісту:

“Додаток 10
до Положення про визначення
банками України розміру
кредитного ризику за активними
банківськими операціями
(пункт 67¹ розділу IV¹)

Визначення класу юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект на підставі встановлених критеріїв

№ з/п	Критерії оцінки та їх характеристики	Клас 1	Клас 2	Клас 3	Клас 4
1	2	3	4	5	6
1	Фінансова стійкість юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект				
2	Ринкові умови, в яких здійснюється реалізація інвестиційного проекту	Обмежена кількість конкурентів або стійка перевага щодо регіонального розташування, витрат, технологій тощо	Обмежена кількість конкурентів або стійка перевага щодо регіонального розташування, витрат, технологій тощо. Проте така перевага не є довгостроковою	Не має переваг щодо його регіонального розташування, витрат, технологій тощо	Має недоліки щодо регіонального розташування, витрат, технологій тощо
3		Значний попит із тенденцією до зростання	Значний та стабільний попит	Попит нестабільний із тенденцією до зниження	Попит слабкий із тенденцією до зниження
4	Кількісні показники фінансової стійкості:	Значення показників:	Значення показників:	Значення показників:	Значення показників:
5	інтервальний коефіцієнт покриття боргу за кредитами під інвестиційний проект (DSCR _i)	$DSCR_i \geq 1,3$	$1,2 \leq DSCR_i < 1,3$	$1,1 \leq DSCR_i < 1,2$	$1 \leq DSCR_i < 1,1$

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
6	кумулятивний коефіцієнт покриття боргу за кредитами під інвестиційний проект (DSCR _c)	$DSCR_c \geq 1,5$	$1,3 \leq DSCR_c < 1,5$	$1,2 \leq DSCR_c < 1,3$	$1 \leq DSCR_c < 1,2$
7	кумулятивний коефіцієнт покриття боргу за нарахованими доходами за кредитом під інвестиційний проект (ICR _c)	$ICR_c \geq 2,0$	$1,7 \leq ICR_c < 2,0$	$1,4 \leq ICR_c < 1,7$	$1 \leq ICR_c < 1,4$
8	кумулятивний коефіцієнт покриття боргу за кредитом під інвестиційний проект (LLCR _c)	$LLCR_c \geq 1,5$	$1,3 \leq LLCR_c < 1,5$	$1,2 \leq LLCR_c < 1,3$	$1 \leq LLCR_c < 1,2$
9	частка кредитних коштів у фінансуванні інвестиційного проекту (Чкк). Під час розрахунку показника Чкк враховується частка участі ініціатора інвестиційного проекту у формі грошових внесків та/або основних засобів	$Чкк \leq 40\%$	$40\% < Чкк \leq 60\%$	$60\% < Чкк \leq 70\%$	$Чкк > 70\%$

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
10	Стрес-тестування стійкості інвестиційного проекту до несприятливих змін на ринку (тривалий економічний або галузевий спад більше одного року) з метою аналізу здатності юридичної особи – боржника за кредитом під інвестиційний проект своєчасно та в	Модель, яка застосовується банком із метою здійснення стрес-тестування, ґрунтується на професійному судженні та забезпечує належну оцінку потенційних ризиків, у т.ч. враховує зовнішні умови, в яких реалізується інвестиційний проект	Модель, яка застосовується банком із метою здійснення стрес-тестування, ґрунтується на професійному судженні та забезпечує належну оцінку потенційних ризиків, у т.ч. враховує зовнішні умови, в яких реалізується інвестиційний проект	Модель, яка застосовується банком із метою здійснення стрес-тестування, ґрунтується на професійному судженні та забезпечує належну оцінку потенційних ризиків, у т.ч. враховує зовнішні умови, в яких реалізується інвестиційний проект	Модель, яка застосовується банком із метою здійснення стрес-тестування, ґрунтується на професійному судженні та забезпечує належну оцінку потенційних ризиків, у т.ч. враховує зовнішні умови, в яких реалізується інвестиційний проект
11	повному обов'язі виконувати свої зобов'язання згідно з кредитним договором в умовах стресу (включаючи: зниження обсягів продажу, цін на активи/об'єкт, що створюється внаслідок реалізації інвестиційного проекту; зростання цін на сировину, енергоносії; зростання потреб у капітальних вкладеннях,	Результати стрес-тестування боржника за умови реалізації песимістичного сценарію свідчать, що боржник залишається спроможним своєчасно та в повному обов'язі виконати свої зобов'язання згідно з умовами кредитного договору	Результати стрес-тестування боржника за умови реалізації песимістичного сценарію свідчать, що боржник залишається спроможним своєчасно та в повному обов'язі виконати свої зобов'язання згідно з умовами кредитного договору	Результати стрес-тестування боржника за умови реалізації базового сценарію свідчать, що боржник залишається спроможним своєчасно та в повному обов'язі виконати свої зобов'язання згідно з умовами кредитного договору	Результати стрес-тестування боржника за умови реалізації базового сценарію свідчать, що боржник не зможе своєчасно та в повному обов'язі виконати свої зобов'язання згідно з умовами кредитного договору

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
	залученні додаткового фінансування; вплив валютного ризику, якщо валюта кредиту під інвестиційний проект є відмінною від валюти очікуваних грошових потоків від реалізації інвестиційного проекту, тощо)				
12	Інформація щодо обслуговування та погашення боргу	Сплата відсотків за кредитом здійснюється щомісяця/щокварталу в обсязі, не меншому ніж обсяг доходів, визнаних банком згідно з нормативно-правовими актами Національного банку з бухгалтерського обліку	Сплата відсотків за кредитом здійснюється щомісяця/щокварталу в обсязі, не меншому ніж обсяг доходів, визнаних банком згідно з нормативно-правовими актами Національного банку з бухгалтерського обліку	Сплата відсотків за кредитом здійснюється щомісяця/щокварталу в обсязі, меншому від обсягу доходів, визнаних банком згідно з нормативно-правовими актами Національного банку з бухгалтерського обліку, не більше ніж на 10%	Сплата відсотків за кредитом здійснюється щомісяця/щокварталу в обсязі, меншому від обсягу доходів, визнаних банком згідно з нормативно-правовими актами Національного банку з бухгалтерського обліку, більше ніж на 10%

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
13		Грошові потоки, що спрямовуються боржником на погашення боргу, з початком експлуатації активу/об'єкта інвестиційного проекту є рівномірними або поступово збільшуються. На останню третину терміну дії кредитного договору припадає не більше 40% сплати основної суми боргу порівняно із сумою боргу за кредитом на дату, з якої інвестиційний проект починає генерувати грошові потоки	Грошові потоки, що спрямовуються боржником на погашення боргу, з початком експлуатації активу/об'єкта інвестиційного проекту поступово збільшуються. На останню третину терміну дії кредитного договору припадає не більше 50% сплати основної суми боргу порівняно із сумою боргу за кредитом на дату, з якої інвестиційний проект починає генерувати грошові потоки	Грошові потоки, що спрямовуються боржником на погашення боргу, з початком експлуатації активу/об'єкта інвестиційного проекту поступово збільшуються. На останню третину терміну дії кредитного договору припадає не більше 70% сплати основної суми боргу порівняно із сумою боргу за кредитом на дату, з якої інвестиційний проект починає генерувати грошові потоки	Грошові потоки, що спрямовуються боржником на погашення боргу, з початком експлуатації активу/об'єкта інвестиційного проекту поступово збільшуються. На останню третину терміну дії кредитного договору припадає більше 70% сплати основної суми боргу порівняно із сумою боргу за кредитом на дату, з якої інвестиційний проект починає генерувати грошові потоки

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
14		Невідповідності між строками та сумою надходжень грошових потоків та між очікуваним обсягом погашення кредиту на звітну дату немає або є мінімальною	Невідповідності між строками та сумою надходжень грошових потоків та між очікуваним обсягом погашення кредиту на звітну дату немає або є мінімальною	Невідповідність між строками та сумою надходжень грошових потоків та між очікуваним обсягом погашення кредиту на звітну дату є значною	Невідповідність між строками та сумою надходжень грошових потоків та між очікуваним обсягом погашення кредиту на звітну дату та впродовж попередніх трьох місяців є значною, з тенденцією до збільшення
15		Сума боргу боржника за кредитом під інвестиційний проект є меншою або зіставною порівняно з обсягом фактичних витрат боржника, понесених у процесі реалізації інвестиційного проекту (без урахування витрат, пов'язаних зі сплатою боргу за кредитом під інвестиційний проект)	Сума боргу боржника за кредитом під інвестиційний проект є зіставною або більшою порівняно з обсягом фактичних витрат боржника, понесених у процесі реалізації інвестиційного проекту (без урахування витрат, пов'язаних зі сплатою боргу за кредитом під інвестиційний проект), або наявне відхилення не більш ніж на 30%	Сума боргу боржника за кредитом під інвестиційний проект перевищує фактичні витрати боржника, пов'язані з реалізацією інвестиційного проекту, більше ніж на 30%	Сума боргу боржника за кредитом під інвестиційний проект перевищує фактичні витрати боржника, пов'язані з реалізацією інвестиційного проекту, більше ніж на 50%

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
16	Термін погашення боргу порівняно з терміном реалізації інвестиційного проекту	Термін кредитування інвестиційного проекту становить не більше 5 років та згідно з техніко-економічним обґрунтуванням не перевищує періоду окупності інвестиційного проекту	Термін кредитування інвестиційного проекту становить від 5 до 7 років та згідно з техніко-економічним обґрунтуванням не перевищує періоду окупності інвестиційного проекту	Термін кредитування інвестиційного проекту становить від 7 до 9 років та згідно з техніко-економічним обґрунтуванням відповідає періоду окупності інвестиційного проекту	Термін кредитування інвестиційного проекту становить більше 9 років та згідно з техніко-економічним обґрунтуванням відповідає періоду окупності інвестиційного проекту
17		Відхилення фактичних показників від планових (виконання графіка реалізації проекту, фактичні капітальні витрати, термін виходу на проектну потужність, фінансові показники тощо) не перевищує 10%	Відхилення фактичних показників від планових (виконання графіка реалізації проекту, фактичні капітальні витрати, термін виходу на проектну потужність, фінансові показники тощо) не перевищує 10%	Відхилення фактичних показників від планових: за фінансовими показниками – не більше 20%, за рештою показників (виконання графіка реалізації проекту, фактичні капітальні витрати, термін виходу на проектну потужність тощо) – не більше 30%	Відхилення фактичних показників від планових: за фінансовими показниками – більше 20%, за рештою показників (виконання графіка реалізації проекту, фактичні капітальні витрати, термін виходу на проектну потужність тощо) – більше 30%

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
18		Період, з якого інвестиційний проект починає/почав генерувати грошові потоки, відповідає його спрямованості та враховує специфіку активів/об'єктів, які створюються/створені в процесі реалізації інвестиційного проекту, про що банк формує відповідне судження	Період, з якого інвестиційний проект починає/почав генерувати грошові потоки, відповідає його спрямованості та враховує специфіку активів/об'єктів, які створюються/створені в процесі реалізації інвестиційного проекту, про що банк формує відповідне судження	Наявні факти, що свідчать про відтермінування періоду, з якого інвестиційний проект починає/почав генерувати грошові потоки, з огляду на його спрямованість та специфіку активів/об'єктів, які створюються/створені в процесі реалізації інвестиційного проекту, про що банк формує відповідне судження	Наявні факти, що свідчать про відтермінування періоду, з якого інвестиційний проект починає/почав генерувати грошові потоки, з огляду на його спрямованість та специфіку активів/об'єктів, які створюються/створені в процесі реалізації інвестиційного проекту, про що банк формує відповідне судження
19		Строк корисної експлуатації активів/об'єкта, створених у результаті реалізації інвестиційного проекту, набагато перевищує строк погашення кредиту	Строк корисної експлуатації активів/об'єкта, створених у результаті реалізації інвестиційного проекту, перевищує строк погашення кредиту	Строк корисної експлуатації активів/об'єкта, створених у результаті реалізації інвестиційного проекту, перевищує строк погашення кредиту	Строк корисної експлуатації активів/об'єкта, створених у результаті реалізації інвестиційного проекту, не перевищує строку погашення кредиту

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
20	Умови, які впливають/можуть вплинути на реалізацію інвестиційного проекту				
21	Юридична беззаперечність виконання контрактів, реалізації застав та гарантій	Контракти виконуються, застави та гарантії не мають обмежень щодо реалізації	Контракти виконуються, застави та гарантії не мають обмежень щодо реалізації	Наявні невирішені окремі непринципові умови, які можуть мати негативний вплив на виконання контрактів, реалізацію застав та гарантій	Наявні невирішені принципові умови, які мають суттєвий негативний вплив на виконання контрактів, реалізацію застав та гарантій
22		Боржник не має інших кредитів, залучених від інших банків, не пов'язаних із реалізацією інвестиційного проекту	Боржник не має інших кредитів, залучених від інших банків, не пов'язаних із реалізацією інвестиційного проекту	Боржник не має інших кредитів, залучених від інших банків, не пов'язаних із реалізацією інвестиційного проекту	
23	Характеристики інвестиційного проекту				
24	Технології і методи планування	Використовуються сучасні технології, успішно апробовані провідними компаніями у відповідній галузі економіки	Використовуються технології, які є широко застосовуваними, проте провідні компанії у відповідній галузі економіки застосовують більш сучасні технології	Стартові проблеми були усунені завдяки ефективним діям боржника. Використовуються інноваційні технології, які не пройшли апробації або не мають широкого застосування у відповідній галузі економіки	Неперевірені, наявні технологічні проблеми та/або невирішені питання планування

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
25	Структурні характеристики: отримання дозвільної документації, наявність зобов'язань ініціатора інвестиційного проекту, контрагентів боржника, ділова репутація контрагентів боржника	Отримані всі види дозволів (ліцензії, сертифікати, дозвільні документи тощо)	Деякі другорядні дозволи (ліцензії, сертифікати, дозвільні документи тощо) не отримані, проте вони будуть отримані протягом наступних шести місяців після початку реалізації інвестиційного проекту	Деякі другорядні дозволи (ліцензії, сертифікати, дозвільні документи тощо) не отримані, проте основні дозвільні документи в наявності	Не отримані не тільки другорядні дозволи (ліцензії, сертифікати, дозвільні документи тощо), але й деякі принципові дозвільні документи, існує імовірність пред'явлення судових позовів
26		Договори з контрагентами боржника про виготовлення активів/об'єкта та/або виконання робіт містять фіксовані ціни та строки їх виготовлення/виконання (проектно-конструкторські роботи і поставка)	Договори з контрагентами боржника про виготовлення активів/об'єкта та/або виконання робіт містять фіксовані ціни та строки їх виготовлення/виконання (проектно-конструкторські роботи і поставка)	Ціни та строки виготовлення активів/об'єкта та/або виконання робіт (проектно-конструкторські роботи і поставка), визначені в договорах із контрагентами боржника, можуть бути змінені	Ціни та строки виготовлення активів/об'єкта та/або виконання робіт (проектно-конструкторські роботи і поставка), визначені в договорах із контрагентами боржника, можуть бути суттєво змінені

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
27		Є документально оформлене зобов'язання ініціатора інвестиційного проекту з добрим фінансовим станом компенсувати додаткові/непередбачувані витрати боржника, що можуть виникнути внаслідок реалізації інвестиційного проекту	Є документально оформлене зобов'язання ініціатора інвестиційного проекту з добрим фінансовим станом компенсувати додаткові/непередбачувані витрати боржника, що можуть виникнути внаслідок реалізації інвестиційного проекту	Є документально оформлене зобов'язання ініціатора інвестиційного проекту з добрим фінансовим станом компенсувати додаткові/непередбачувані витрати боржника, що можуть виникнути внаслідок реалізації інвестиційного проекту	Немає документально оформленого зобов'язання ініціатора інвестиційного проекту компенсувати додаткові/непередбачувані витрати боржника, що можуть виникнути внаслідок реалізації інвестиційного проекту, або є документально оформлене зобов'язання ініціатора інвестиційного проекту зі слабким або незадовільним фінансовим станом
28		Немає будь-яких обмежень (юридичні, екологічні тощо) щодо експлуатації земельної ділянки, на якій реалізується інвестиційний проект	Немає будь-яких обмежень (юридичні, екологічні тощо) щодо експлуатації земельної ділянки, на якій реалізується інвестиційний проект	Немає будь-яких обмежень (юридичні, екологічні тощо) щодо експлуатації земельної ділянки, на якій реалізується інвестиційний проект	Є обмеження (юридичні, екологічні тощо) щодо експлуатації земельної ділянки, на якій реалізується інвестиційний проект

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
29		Контрагенти боржника мають переважно позитивну ділову репутацію, позитивний досвід реалізації проектів у суміжних галузях або аналогічних проектів, але менших за масштабом	Контрагенти боржника мають переважно позитивну ділову репутацію, позитивний досвід реалізації проектів у суміжних галузях або аналогічних проектів, але менших за масштабом	Немає інформації щодо контрагентів боржника про їх ділову репутацію, є досвід реалізації проектів у суміжних галузях або аналогічних проектів, але менших за масштабом, проте є інші незавершені проекти	Немає або є негативна інформація щодо контрагентів боржника про їх ділову репутацію, немає або є негативний досвід реалізації аналогічних проектів, є інші незавершені проекти
30	Умови поставок сировини і матеріалів (висновок ґрунтується на сформованому судженні банку та забезпечує належну оцінку обґрунтованості очікуваних грошових потоків, підтвердження доступом до матеріально-сировинної бази), забезпеченість трудовими ресурсами належної кваліфікації	Інвестиційний проект не залежить від поставок сировини: є власна матеріально-сировинна база, що повністю забезпечує потребу в сировині, та/або укладено довгострокові договори з поставки сировини з перевіреними контрагентами за фіксованими цінами, що повністю забезпечує потребу в сировині	Інвестиційний проект є залежним від поставок сировини, проте укладені довгострокові договори з поставки сировини за фіксованими цінами з надійними контрагентами, які є достатньо диверсифікованими, і такі поставки повністю забезпечують потребу в сировині	Інвестиційний проект є залежним від поставок сировини, боржником укладені, головним чином, рамкові договори з поставки сировини та/або коло постачальників є недостатньо диверсифікованим, водночас є можливість оперативного розірвання договорів без втрат для проекту та укладення нового договору з іншими постачальниками на нових, ринкових умовах	Інвестиційний проект є залежним від поставок сировини, боржником укладені, головним чином, рамкові договори з поставки сировини та/або коло постачальників є недостатньо диверсифікованим, водночас немає можливості оперативного розірвання договорів без втрат для проекту та/або якість сировини не відповідає заявленій

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
31		Забезпеченість трудовими ресурсами належної кваліфікації на достатньому рівні	Забезпеченість трудовими ресурсами належної кваліфікації на достатньому рівні	Забезпеченість трудовими ресурсами належної кваліфікації на достатньому рівні	Забезпеченість трудовими ресурсами належної кваліфікації на достатньому рівні
32	Характеристики ініціатора інвестиційного проекту				
33	Репутація, фінансовий стан ініціатора, спроможність ініціатора,	Немає фактів, що свідчать про негативну ділову репутацію	Немає фактів, що свідчать про негативну ділову репутацію	Немає фактів, що свідчать про негативну ділову репутацію	Немає фактів, що свідчать про негативну ділову репутацію
34	за потреби, надати фінансову підтримку боржнику, що ґрунтується на сформованому банком судженні щодо спроможності ініціатора виконати надану на користь банку гарантію/поруку	Добрий фінансовий стан	Добрий фінансовий стан	Прийнятний фінансовий стан	Слабкий фінансовий стан
35		Наявна гарантія/фінансова порука ініціатора інвестиційного проекту на користь банку, за якою банк має сформоване судження про спроможність гаранта/поручителя виконати надане зобов'язання	Наявна гарантія/фінансова порука ініціатора інвестиційного проекту на користь банку, за якою банк має сформоване судження про спроможність гаранта/поручителя виконати надане зобов'язання		

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
36	Умови, що забезпечують реалізацію інвестиційного проекту				
37	Наявність у банку документації щодо реалізації боржником інвестиційного проекту (контракти з постачальниками та покупцями, сплачені рахунки тощо)	У повному обсязі, оформлена боржником безпосередньо перед отриманням кредиту під інвестиційний проект	У достатньому обсязі для адекватної оцінки стану реалізації інвестиційного проекту, оформлена боржником безпосередньо перед отриманням кредиту під інвестиційний проект	У достатньому обсязі для адекватної оцінки стану реалізації інвестиційного проекту, оформлена боржником незадовго до отримання кредиту під інвестиційний проект	У недостатньому обсязі для адекватної оцінки стану реалізації інвестиційного проекту
38	Наявність, якість, вартість та ліквідність застави активів/об'єкта, заставні умови	У забезпечення за кредитом надані корпоративні права (акції акціонерного товариства, внески в статутний фонд підприємства) ініціатора інвестиційного проекту в обсязі 75% + 1 або більше	У забезпечення за кредитом надані корпоративні права (акції акціонерного товариства, внески в статутний фонд підприємства) ініціатора інвестиційного проекту в обсязі 51% + 1 або більше	У забезпечення за кредитом надані корпоративні права (акції акціонерного товариства, внески у статутний фонд підприємства) ініціатора інвестиційного проекту в обсязі 25% або більше	Немає забезпечення за кредитом у вигляді корпоративних прав (акцій акціонерного товариства, внесків у статутний фонд підприємства) ініціатора інвестиційного проекту або їх обсяг становить менше ніж 25%

Продовження додатка 10

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
39	Контроль банку-кредитора за грошовими потоками боржника	Усі грошові потоки за інвестиційним проектом проходять через банк-кредитор	Усі грошові потоки за інвестиційним проектом проходять через банк-кредитор	Через банк-кредитор проходить не менше ніж 60% грошових потоків за інвестиційним проектом	Через банк-кредитор проходить менше ніж 60% грошових потоків за інвестиційним проектом

”.

Директор Департаменту методології

Н. В. Іваненко

ПОГОДЖЕНО

Заступник Голови
Національного банку України_____ К. В. Рожкова
(підпис)“ ___ ” _____ 2017 року
(дата)